

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, October' 24dikén, 1823.

Spanyol Ország.

A' spanyol Király' Decrétuma, melyről közelébbi levelünkben emlékeztünk, a' következő:

Azon borzasztó történetek, mellyek az 1820d. Mártziusai democraticai Constitutionnak béhozatalát megelőzők, azzal együtt jártak és azt követék, közönségesen tudva vagynak, 's minden Jobbágyaim előtt ismeretesek. A' legkeményebb büntetésre méltó felség-sértés, a' leggyalázatosabb alacsonyág, a' legcsúnyább gonoszág és erőszakoskodás királyi személyem iránt, mind arra vezető eszközök valának, hogy Országomnak atyai Igazgatása, democraticai törvénykönyvé — a' nyomorúságoknak kiapadhatatlan forrásává változtassék, 's fenekestől felforgattassék. Jobbágyaim, megszolván a' bölcs, mérséklett 's szokásaikhoz illő törvények alatt való élet, mellyek annyi századok' fefolyta alatt boldogíták az ő atyjait, haladék nélkül közönséges bizonyosságait adák az új constitutiós Systema megvetésének. A' Státusnak minden osztályai megérzék azon gonoszt, mellyet az új Intézetek szerzének. A' Constitutio' nevében és annak erejénél fogva, tyranusi lévén rajtok az uralkodás, 's minden ember gyanús lelkedéssel tartatván szemmel, lehetetlen vala a' rendet és igazságot kieszközölni; 's nem engedelmeskedhetének Jobbágyaim ollas törvényeknek, mellyeket az alacsonyág és felség-sértés hozott, 's erőszak támogatott, és ezeknél fogva a'

legborzasztóbb rendetlenségeknek egybező Anarchiának 's a' köz nyomorúságnak forrásaivá levének. Mindenfelől közönségesen hallatott azon Constitutio eltöröltetésének kívánsága, melly eredetire hijábanvaló, hozatalára törvénytelen, 's tartalmára nézve igazságtalan volt; mindenek, atyjok szent vallásának védelmezését, a' principiumok' helyre állítását 's törvényes jussaimnak támogatását óhajtották, melly jussokat én elcímőt vettem, 's mellyekre Jobbágyaim megesküvének. A' Nemzet' köz kívánsága nem leve sikertelen. Minden tartományokban fogyveres seregek szövethkezének egybe a' Constitutio' katonáji ellen, 's azok hol győztek hol meggyőzöttettek, de a' vallás és a' Monarchia ügyének védelmezésében, mindenkor állhatatosok valának. Illy szent tárgyaknak védelmezése körül, mindenkor buzgósággal forgódtak Jobbágyaim, 's a' haddal együtt járó bajokban, készek lévén életeket áldozni-fel illy nagy javakért, hűségek 's állhatatoságok által megmutaták Európának, hogy ha szinte néhány felfajult emberéket 's ezekkel a' pártoskodás' fajzatját táplál is kebelében Spanyol Ország, hanem az egész Nemzet mindenkor hívó, monarchiai 's törvényes Fejedelméhez indúlatosan ragaszkodó: Az öszyeséges Európa, melly az én fogságomat 's királyi Familiámét, törvényes és hű Jobbágyaimnak szomorú helyzetetését, valamint azon veszedelmes principiumokat, mellyeket a' spanyol Ágcsek mindenfelé elterjesztettek, igen is jól tudta, elvégze,

hogy a' dolgok ezen állapotjának, melly közönséges bolrankozást okozott, 's minden királyi-székek' 's régi Intézetek' fel-dulására tréfolt, 's ezek' helyébe hit-telenségét és erkölcstelenséget igyekezett behözni, véget vessen. Francia Ország; melly ezen szent célnak munkába vételére magát elszáná, kevés hónapok' lefolyta alatt, a' világ mind azon pártosainak iparkodásaikon győzedelmet vőn, kik a' hívségnek és törvényességnek példás Országában a' Spanyolok' szerencsétlenségére egybecsoportozának. Felső és szeretett rokonom, az Angoulemi Herczeg, egy vitéz Armadát vezérelvén, 's Statusaimban mindenhol győzedelmeskedvén, engemet, a' rabszolgaságból, mellyben nyögtem, megszabadított, 's állhatatos és hű Jobbágyaimnak újra visszaadott. E' szerint, a' Mindenhatónak igazságos és bölcs kezei által, felső Szövetségeseimnek nemeslelkű határozásaiknál fogva, 's rokonomnak az Angoulemi Herczegnek és az ő vitéz Armadájának merész tetteik által, újra elfoglalhatvam szent Ferdinánd' királyi-széket, 's Népeim' legfőbb szükségeit meg-orvosolni, 's szabadságomnak első szempillantásjában, tulajdon akaratomat mindeneknek tudokra adni kívánván, következendő Decrétumot bocsátottam közre:

1. Czikkely. Az úgynevezett constitútiós Igazgatásnak minden tettei (tartozának bár akármelly osztályra, 's legyének bár mi neműek,) nemkülönbén az azon Systéma szerint való tételek, melly népemen 1820. Martz. 7d. oltá 1823. Oct. elsőjéig hatalmát gyakorlá, semmibe vétetnek, kinyilatkoztatván ezenel, hogy ezen nevezett idő alatt szabadságomtól megfosztatva voltam, 's azon törvényeknek megerősítésére, 's azon parancsolatoknak, Decrétumoknak és rendeléseknek nevem aláírására, mellyeket az említett Igazgatás akaratom ellen kö-

szített és adott-ki, kényszerítettem. 2. Czikk. Mind azt, a' mit az időközbeli Igazgatási-Junta, és a' Regenség, mellyek közül előbbi f. eszt. Apr. 9d. Oyarzunban, utóbbi Május 26d. Madridban állítottatott-fel, rendelt és határozott, helybe hagyom, mind addig, míg nem Népeimnek szükségei felől elegendőképen tudósittatván, olly törvényeket hozhatok, 's olly rendszabásokat tehetek, mellyek az ő valóságos jólléteket és boldogságokat, óhajtasaimnak változhatatlan célját, megfundálhatják. Jelenvaló Decrétum közöltessék minden Miniszterekkel.

Saját kezével peccéttelte a' Király. D. Victor Saezhez.

Puerto de Szanta Maria, Oct. 1. 1823.

A' Regenség következendő Proclama-tiót bocsátott közre Oct. 5d.

A' Regenség a' spanyol Nemzethez. Legbuzgóbb óhajtasaink bételjesedének! A' Király szabad! Kedves Monarchánk 's királyi Familiája kiszabadítottak a' legkeményebb rabszolgaság' súlya alól! Az óhajtott, az imádott Ferdinánd él! Királynénk, csudálatos módon szabadított-meg! Jönnék, hogy III Karolynak, V Filepnek 's az ő elcinek királyi-széket új dicsőséggel elfoglalhassák. Örök dicsőség a' nagy kir. Herczegnek 's a' megszabadító Armadának, kiket elragadtatással fogadtatok, 's őket most áldjátok, minthogy Királyotokat újra szabadságba helyezteték! Éljen Ferdinánd! Ez, Spanyolok, ez a' nagy tárgya és szerencsés célja annyi tanácskozásoknak, iparkodásoknak, viadaloknak, annyi győzedelmeknek, szorongattatásoknak és óhajtasoknak! Európa nagy Fejedelmeinek gondoskodásaik nem levének sikertlenek; nem vala' hijánvaló a' Bourbon Familia felső fejenek atyáskodása, nem a' felső kir. Herczegnek az

ő fogadott fijának iparkodása, 's nagy-
 lelkű Népének áldozatja, melly Nép most
 és mind örölké, a' mi barátunk és ro-
 konunk! A' Királlyal tartó Spanyolok' vé-
 re nem folyék el haszontalanul; nem hi-
 jában szenvedének ők; elérek czéljaikat
 azon emberiség felett való csudák, mel-
 lyek annyira munkálat Királyunk' meg-
 szabadítását. — Ferdinánd szabad! Eu-
 ropának Fejedelmei és Népei, 's ti Spa-
 nyolok öszveségesen, nézzétek itten ipar-
 kodásaitoknak jutalmát, nézzétek azon ne-
 vezetes történetet, mellytől fog számlát-
 tatni a' Népek békességének és nyugod-
 dalmának, a' királyi-székek bátorságá-
 nak, a' felekezetek semmivételének 's
 a' derék és catholicus Spanyol Ország-
 nak új időpontja. — Spanyolok! Istené
 a' dicsőség mindenek felett, ki a' Kirá-
 lyoknak szíveiket kezeiben tartja, 's azon
 tanácsot sugallotta nékik, hogy illy fel-
 séges igyekezetet hajtsanak végre, melly-
 hez hasonló a' századok történeteiben
 nem találhatik. Áldjuk és magasztaljuk
 mi ezen Monarchákat, bémutatjuk há-
 lánkat a' kir. Herczegnek, a' Generáli-
 soknak, a' Katonának 's a' mind két
 Nemzetbeli Armadák sorosinak, kik a'
 hírségnek a' pártoskodás ellen viselt nagy
 harcban, magokat halhatatlanná tevék!
 Zendüljenek hálaadó-dicséreték az egész
 Fölszigeten, 's a' több spanyol birtoko-
 kon, zendüljenek-meg a' magasztalás-
 nak, az egybeszövetkezésnek és a' békes-
 ségnek énekei! Ha közös atyánk vissza-
 térénd gyermekei közé, ne halljon egye-
 bet az egyeségnek és békességnek sza-
 vainál. Mindenek egyformán gyűlvén-
 egybe a' királyi-szék körül, felejtsek-el,
 mint atyafiakhoz illik egymás iránt visel-
 telő gyűlölségeket és előítéleteiket; és a'
 győzedelmnek ezen innepét senki se
 merészelje azon halálos felkiáltással za-
 varni-meg, melly Királyunk' szívét szo-
 morítaná! — Keresztyén, nemeslelkű Spa-

nyolok! Azon Regenségnek tagjai, melly
 benneteket a' szomorúságnak napjaiban
 kormányzott, 's mellynek olly becsülete-
 sen engedelmeskedtetek, utolszor-intézik
 ezúttal hozzátok szavaikat! Leteszik Ki-
 rályotok' szentséges kezeibe a' nékik
 adatott hatalmat, 's mint hű Jobbágyok,
 veletek együtt hódolnak a' Monarchá-
 nak; teljes lenne pedig örömelnek mér-
 téke, ha veletek 's hűségteknek számta-
 lan bizonyágaival egyetemben, a' közön-
 séges megbékélést is jelenthetnék Ó Fel-
 ségének, ha szinte saját vérekkkel kelle-
 ne is azt megpecsételniük; ha t. i. meg-
 tévelyedett atyjokfiakat bűnbánó lélek-
 kel látnák egyesülni a' hívekkel, 's lát-
 nák, hogy a' gyengék, bátoríttatván az
 erőseknek példaik által, a' Király' lábai
 elébe borúlnak! — Ferdinánd, a' kegyes,
 a' jó Ferdinánd elfelejti (meg van felőle
 győzve a' Regenség) minden szenvedé-
 séit, ha azok helyett gyermekeinek
 egyesületét láthatja, kik őtet tantoritha-
 tatlan hűségnek érzéseivel, atyai és ural-
 kodói nevezettel, 's mint a' nagy spa-
 nyol Familiát fogják köszönteni. Magos
 érzésű szíve azzal viszsazonozza majd örö-
 meteknek kifakadozásait, hogy bennete-
 ket mindnyajan kedves gyermekeinek
 fog nevezni! Akkor kezdődik az újon-
 nan helyre állított Spanyol Orzágnak
 új Epochája!

Az Etoile így ír Mataróból (Cataloniá-
 lól) Oct. 3d.: „Azon 3500 emberből ál-
 ló ellenséges csapat, melly az utóbbi
 napokban jött Tarragonából, kétséges
 állapotban van. Leridában mulatván egy
 nap, 's ottan 800 embert hagyván, Ar-
 ragoniának tartott olly bidelemmel hogy
 ottan nincsenek seregek; hanem a' Tro-
 melin és d' Eroles Brigadáji, mellyek-
 hez csatolák magokat Santos Ladron és
 Chamhon, 4000 emberrel eredének utá-
 na, még pedig ollyan irányzatban, hogy

(Cataloniában)

Magyarok

azon csapat Leridába vissza nem mehet. És mivel más részről Marsal Lauriston 3500 emberből álló sereget 's ezen kívül Lovasságot is küld azon csapat ellen, azt ezeknél fogva két spanyol és egy francia Brigada 's a' Cinca vize veszi körül, mellyen nem minden helyt lehet keresztül-gázolni, és a' mellyhez való út, t. i. Monzon erőssége, a' mi kezükön van. Így lévén már a' dolog, a' nevezett ellenséges csapat, mellynek vezére Oberster Szan. Miguel, alkalmasint kezükre kerülhet. — Azt jegyezik meg, hogy néhány nap oltá Mont Jouy erősségébe (Barcelona mellett) eleséget takarítanak. Talán Rotten oda akar menni azon esetben, hogyha Barcelonában lázadás ütne ki.

A' Madriti hivatalos Ujság, Riegónak oda érkezéséről, a' többek között, így ír: „Azon gonoszoknak indítója, mellyek 3 esztendő oltá nyomorgatják Spanyol Országot, itten vagyon fogva. Az Igazgatás megtevé a' szükséges rendelkezéseket, nehogy ezen Fő-város lakosainak igazságos hosszútjok, megfoszssa a' törvényt a' vétkenek megbüntetésétől. Mikor Riegót Madritba hozák, több órányi járó földről elment a' nép az ország útjára, hogy láthassa mint hurezolatatik. A' fogoly szidalmazásokkal illetett; 's különösen az aszszonyok jöttek dübbe midőn megláták. Ezek nem elégedtem meg vele, hogy őtet lázasztónak, árulónak, gyilkosnak és tolvajnak kiáltozák, hanem még szélyt is akarák tépni. A' kísérő katonáknak meggyűlt a' bajok, hogy foglyokat védelmezhessék. Valdepegnasban nevezetesen csapatonként esett neki a' nép a' szekérnek, mellyen Riego vitetett, 's őtet mindenfelől kövekkel hajigálta. Végre a' Tisztek csakugyan megszelídíték azzal a' népet, hogy a' Király nevében csendességet parancsolának.

Emlékezhetnek reá Olvasójink, hogy a' Riegóval elfogatott személyek között egy Mariano de Bayo nevű spanyol Ingenieur Hadnagyról is tétetett emlékezet, kiről egész Spanyol Ország azt tartja, hogy a' szerencsétlen Elio megöletetésében részes volt. Ennek a' Bayonak vagyon egy Claudius nevezetű testvére, ki nem kisebb mértékben Exaltado mint maga Bayo, hanem olly okos volt, hogy a' spanyol háború alatt Londonban tartózkodott. Ez a' Claudius már most testvérét menteteti a' Londoni Ujságokba iktatott hosszú levelében, 's a' többek között így szöll: „Testvérem, midőn az Elio fogházát látogatná meg olly czélből, hogy azon némelly igazságot tétessen, egy ablakrámánál titkos papirosokra talált. Ezen papirosok valamelly titkos írásra vezető útmutatást foglalának magokban, mellyel a' fogoly szokott volt élni. A' per' folyta alatt némelly titkos írások jövének elő, mellyeket senki sem tudott unagyarázni, 's ekkor a' testvérem előmutatá az azokhoz vezető köleket, 's a' titok felfedeztetett. Ennyiből áll az egész dolog! — Ha ez a' Bayo Claudius nem tartá is illendőnek kardal védelmezni a' Constitutiót; de hatalmasan viaskodott mellette tollával. Míamódon jütött Riegóhoz Mariano, arról ezt mondja Claudius: „Testvérem ezen hős körül volt, midőn az las Cabezasban a' szent Constitutiót kihirdeté. Kíttvén Francia Országgal a' had, testvérem az isten nélkül való Abisbal keze alá rendeltetett, 's utóbb, a' nemkülönbben istentelen Ballesterosé alá, kinek magaviselete olly igen keseríté a' Systemához ragaszkodókat. Ekkor testvérem egy olly Generálist keresett, ki a' szent ügyhöz hívséges legyen, 's jobbat nem találhatott volna, mint ama felséges lelkű szerencsétlen, kijel most a' lánczok hordozásában is részesül, mert ha van

csak egy virtuosos ember is a' föld' ke-
reltségén, az bizonyosan Riego Raphael.

Az Oct. 11-diki Moniteur, toldalék-
képen Contra-Admirális Duperrének egy
jelentését közli, melyet a' Colossus ne-
vű Linea-hajón írt Sept. 26d. 's küldi
ugyan ezzel Ha,ós-hadnagy Bellangernek a'
Cadix alatt lévő Flottilla Kormányzójának
Sept. 24d költ tudósítását is, mely Cá-
dixnak azelőtt való napon történt ágyúz-
tatásáról szoll. A' bal szárny' osztálya fog-
lalt először helyet reggeli 7 órakor a' Puer-
cos és Cochinos nevű kősziklák között,
's ezt a' Városnak ezer lépésnyinél kö-
zelebb lévő Batteriái azonnal hevesen
elkezdették löni. Hadnagy Bellanger tar-
tótáta a' maga tüzelését, míg nem 8
órákor, a' középpontnak 's a' jobb szárny-
nak osztályai is megérkezének a' Lineá-
ba; ekkor a' tüzelés részünkről is kemé-
nyen elkezdődött 's szinte tízedfél óráig
folyt, a' mikor a' Flottilla' Admiralisa
arra való jelt adott, hogy az egyesült
osztály hagyja-fel a' tüzeléssel, 's csa-
tolna ő hozzá magát, 's ez a' parancso-
lat azonnal teljesített. Tíz óra tájban
valami 30 spanyol ágyúzó-ladikok jövé-
nek-előre, hogy a' Francziákat megtá-
madnák; hanem csaknem minden ellen-
séges golyobisok felette járanak-el a'
francia Flottillának, 's csupán a' visz-
szavonulás alkalmatosságával ölt-meg a'
Bellanger hajóján egy Matrózt egy 18
fontos ágyú-golyobis.

Párizsi Újság-levelek jelentik Per-
pignanból Oct. elsőjéről: „A' Figuerasi
örizet-seregnek egészséges része ma ér-
kezett-meg ide, 's áll 1774 emberből,
kik között 85 a' Tiszt. Ezen örizet' szá-
mára a' Capitulatónál fogva 60 szekér
és 18 terhordó állatok adattak a' porté-
háknak tovább szállíttatások végett, 's egy
spanyol Hadi-Biztos engedelmet nyert
a' Barcelonába menételre, 's számos fo-

goly Tisztek' ottan lévő portékáinak Fran-
czia Országba utánok való küldésére.
Ezen örizetet nem Hil-ármadabeli kato-
nák kísérik, 's ezek e' végre az egész
úton nem fordíttatnak. A' Capitulatio
egyik cikkelyének értelme szerint, ez
az örizet két heti zsoldot kap előre. —
A' Barcelonai három Bíró, 's az ő sze-
rencsétlenségeknek sorsosai, kiket a' Jú-
nó nevű francia Fregát fogott-el, 's
azután a' Matarói fogházba küldettek;
onnan Sept. 26d. úsztak-el a' Cardonai
fogházba. — A' tengerparton két új Bat-
teriák állíttattak, egyik Mongatnál, a'
másik Badalonánál, hogy akadályoztat-
nak a' Barcelonával való közösülhetést a'
tengeren.

Oct. 14d. következő telegraphusi
jelentést közöl a' Moniteur: „Marsal
Lauriston a' Hadi Miniszterhez. Saragos-
sa Oct. 10d. 1823. Egy 400 — 500 em-
berből álló ellenséges csapat, melyet
volt Külső-Miniszter Szan Miguel Sept.
24d. vezetett ki Tarragonától, Leridán
keresztül, Sept. 28d. Arragoniába jött,
's Oct. 8d. Gen. Chastellux által semmi-
vé tététt.“

Ezen jelentést más nap így folytatja
a' Moniteur: „Az ellenségnek minden bü-
tora kezünkre került; elesett közülök 40
ember, kik közt van két Generalis; 120
embernél több pedig elfogattatott, 's
ezen utóbbiak között van maga Szan-Mi-
guel is, ki nehéz sebet kapott.

Az Etoile Oct. 15d. következő
cikkkelyt közöl Cadixból Oct. 3dikeről:
A' Népek örömkialtásai között, mely a'
Cortesek kegyetlen jármára reáunt, ide
megérkezénk. A' Fő Hadiszállítás holnap
indul Madrit felé. A' királyi Garda, a'
mint hallik Brest felé fog clevezni. Gróf
Bourmont 8000 emberrel marad hátra
Cadixban. A' Király holnap indul Xeres-
ből Sevillába, 's onnan néhány nap mul-

va Madritba, hol az Angoulemi Herceggel 's a' kir. Familiájával Nov. elsőjén fogja tartani bémenetelét. VII Ferdinánd minden Francziához a' legnagyobb bizodalommal viseltetik. Szakadatlanul arról beszél mennyivel tartozik a' francia Királynak és az Angoulemi Hercegnek. Miuön Cadixot Sept. 23d. ágyúzni kezdték, a' Szan Martial nevü Regiment „Eljen a' Királyt!“ kiáltozva járta at útszákát; 's Calatrava az Igazság-Minisztere volt az első, ki a' Corteseknek azt javallá, hogy oszollyanak-el 's ismerjék-meg Ó Felsege' hatalmát, 's a' Cortesek elégséges többséggel fogadák-el ezen javallást.

Francia Ország.

Vasárnap f. h. 12d. a' Párizsi fő templomban pompás Te Deum tartatott a' Spanyol Országi háborúnak szerencsés kimeneteléért, és hogy VII Ferdinánd és Familiája megszabadultak. Jelen valának az istenitiszteleten a' Király és minden kir. Hercegek és Hercegaszszonyok. Este az egész város meg volt világosítva.

Két ifjú emberek, valami titokban nyomtatott pártos Journal miatt elvádoltattak. Egyik odébb állott, a' másik azt vallá, hogy becsülete tiltja azon barátjának megnevezését, kitől a' nyomtatványokat kapta. 'S jöllehet ennél, számos nyomtatványokat, gyilkot, háromszínü Kokárdát 's veres sapkát is találtak, de azért mind ő mind útát vesztett barátja felmentettek, mivel a' törvény szerint a' lázszató írásoknak csupa elvétele arra nem elegendő, hogy a' bévádoltatott vétkesnek tartassék, 's annak csak akkor tartathatik, ha az afféle könyveket közönségesen osztogatja avagy árulja.

Spanyol Amerika.

Havannahban öszveesküvés fedeztetett-fel, mellynek czélja az volt, hogy minden Európaiak és ellenkező felke-

zetbeliek más világra küldetessenek, a' többi lakosok pedig hipredáltassanak. Ez alkalmatossággal számos személyek elfogattattak, 's a' többek között valami Don Franciscó Garay, Policzáj-tiszt, a' városi tanácsnak számos tagjai, egy Könyvnyomtató legényeivel együtt, egy Patantyús Hadnagy, 's több számú Fejérek, Szerecsenek és Mulatók. A' polgári és hadi Kormányzóknak választatott személyek, utóbbi egy Spanyol Oberstlientenant, nem találtnak. Garay Felvigyázó lett volna. Írásai között sok találtatott olyan, a' mi már újhivatalához készítettett. Uniformisát is megtalálták, 's egy rakás zászlót és kokárdát, valami 5000 igen pártos Proclamatiót, sok fegyvert, 's a' t. A' zászlók három szintűek a' szerint a' mint a' francia pártosok szokták, a' kokárdák zöldék és veresek, mellyek a' spanyol Ex-Cortesek' színei. Azt mondják, hogy még valami 200 személyek fogattatnak majd el, 's hogy 40.000-nél több falusi és külső-városi lakosok esküvének meg a' függetlenség ügyének védelmezésére. Ez az egész plánum olly titokban-szövegetett, hogy az Igazgatás semmit sem vehetett észre egész a' felfedzteléséig, melly így történt: Az említett Könyvnyomtatónál szolgált egy Szerecsen, ki a' titokba nem volt beavatva. Gazdájának 's ennek legényeinek titkolódzások és hogy ezek némelly nyomtatványokat szorgalmatosan elrejtének, felzaggatta az ő ujsághívását, elannyira hogy egy nyomtatványt magához vett, azt Szeretőjéhez vitte, kérvén a' leányt olvastatná-el valamelly Bölcsel. A' leány engedelmeskedik, 's a' történet ugy akata, hogy a' nyomtatvány, egy Igazgatásához hú ember' kezébe jutott.

Magyar Ország.

Az Oct. 18üikái Hazai Tudósításokban ezeket olvassuk:

Ferdinánd kir. Fő Hercege, a' Katonaság' öszi megvizsgálására intézett útját Tatából Komáromnak, Érsek-Újvárnak, N. Szombatnak, és Pozsonynak vette, a' honnan Mozsonyba, Kőszegre, s onnan Sárvárra ment.

~~~~~

Egy érdemes Hazafi, így szöllanak továbbá a' nevezett Tudósítások, csak mostanában közölte velünk a' következő tudósítást, melly noha régibbecshe történetekről szöll is, a' dolognak méltóságára nézve közölni kívántuk:

Ó-Becséről (Bács Vármegyéből.) Sept. 30d. Azon idő-ponttól fogva, mellyben az Egyházi látogatásra és a' Bérmlás Szentségének kiszolgáltatására elhatározta volt magát Ó Exclja Klobusiczky-Péter Úr, a' Kalocsai és Bácsi törv. egyesült Megyék' Érseke, óhajva váratott az említett Fő-Pásztor ezen helyeknek népeiktől, kik a' látogatásnak első zsongéjével szerentséltettek. Ugyanis Sz. István Királyt előző napon, u. m.: Aug. 19d. számos készületek tétettek Ó-Becsén, melly a' Tiszán innen fekvő Koronális Districtusnak anya-helye, a' hova t. l. először váratott Ó Exclja. Öszvesereglett T. N. Bács Vármegyének erre az esetre meghatalmazott Küldöttjeivel a' Fő-Mélt. Kamarának és fennemlített Districtusnak Tiszti-Karja, az előbbiek Camarális Repraesentans Mélt. Szabadhegyi Pál Úrnak, az utóbbiak Tek. Ogoroviczai Szalmásy Ferencz Táblabíró és Districtualis Kapitány Úrnak előjárása alatt; több mint 30 hintók és sok lovagok kíséretével a' vég-határnál várta a' fő Vendéget, s minekutána a' fő személyhez való tiszteletet megadta volna, a' városba bekísérte, hol a' harangok' zengései, s a' taraczkok' dörgései közt, Processió rendben, a' Papság a' Néppel ömledező öröm-érzések közt fo-

gadta-el Fő Papját, zöldellő süveket a' színes virágokat bőven hintvén lábai alá, s így kísérte-bé a' templomba. Itt az egyházi szertartások után az öszvesereglett néphez fontos beszédét tartott a' Fő Pásztor, mellyben eljöveteleének czélját hallgatói elébe terjesztette. Ennek és a' megholt hívekért való könyörgésnek vége lévén, azonnal az oltári Szentségnek, keresztelő kútnak, szent keneteknek, a' templom szentelt edényeinek, ruháinak és eszközeinek vizgálásához kezdett. Ezt elvégezvén, nagyszámú kísérettel, a' harangok' és taraczkok' szöllási közt, a' Plebaniára elérkezett, a' hol számos díszesen felöltözött ártatlan Szűzeknek gyenge kezeikből hullottak lábai alá a' kellemetes illatú virágok. A' Szűzeknek nevében Tek. Kászonyi Sándor Úr Torontál Vármegye Első V. Ispanjának hét esztendő leánykája Ágnes Kisaszszony ekképen idézlette a' Fő Pásztorát. „Aldott, ki jössz az Úr nevében! így üdvözlünk Téged, Érseki Fő Pásztorunkát kiseded híveid; fogadd kegyesen orántad való határozatlan tiszteletünket, s vedd jó neven, kegyes Atyánk, ezt (itt egy bokor virágot nyújtott vala az Érseknek,) a' mi gyermeki korunknak legkedvesebb.“ Tovább a' Plebanián a' fennemlített Urak és az egész Tiszti Rend' jelenlétében a' helybeli Plebánus és Districtusi V. Esperest T. Szathmáry Antal Úr, a' Járásbeli Papságnak és említett Uraknak nevében, elfogadó-beszédet tartott Ó Excljához, mellyet Ez, véle született kegyességgel fogadott és viszonzott, s ezzel bécsukódott ezen jeles nap. Sz. István Király napján, először szokott ékesen szöllásával olly szívreható és épületes beszédet tartott Ó Exclja a' szokott prédikáló-székből, hogy a' halgatóknak szemekből könnyek csordulának; ezután szent áldozatját mutatta-bé a' Mindenható Atyának; ezekután a' Bérmlás' szent-

ségét szolgáltatta ki a' hívekre, a' templomon kívül, majd délutáni két óráig, úgy hogy bámúlva lehetett csudálni ama fáradhatatlan buzgóságot, mellytől mintegy elragadtatva lévén, elfelejtkezett testi öregségének gyengeségéről (72 esztendőskorában,) 's legjobb korbéli férjfiúnak munkásságát teljesítette, ugyanis jobban élesztette az i-teni szeretetnek tüze belől, hógysen a' napnak hervé ellankaszthatatlan volna; szóval a' híveknek idvességét igazán óhajtó, 's majd határt nem ismerő atyáskodó szeretete tündöklő volt. Aug. 21d. érkeztek T. Ns. Bács-Bodroggal egyesült és Torontal Vármegyéknek fényes Követségeik, Első V. Ispánjaiknak ú. m : Tek. Sucsics József és Kászonyi Sándor Uralnak elővezérléseik alatt, kik válogatott díszes idvezléssel köszöntvén Ó Exclját, más számos Úri Személyekkel, nemkülönben a' nem-egyesült Görög Rituson lévő helybeli Plebánusokkal együtt Ó Excljától barátságos ebédrel megvendégeltettek; ezt tette a' Fő Pásztor az utóbbiakra nézve minden helyen, a' hol csak egyházköpen látogatott vala, sőt még személyes látogatásával is az említett Atyafiaknak templomaikat megtisztelte, melly alkalmatossággal mindenütt köszöntő-beszéddel fogadtatott, és különö tiszteletnek jelét mutatta az egész öszvecsoportozott nép eránta, mellyert Ó Exclja is viszont tisztelettel vall' erántok, megbizonyítván hogy felebaráti szeretete nem személyválogató. Aug. 22d. még Ó Bácsén apostolkodott; 25d. reggel utólszor adta a' hívekre atyai áldását, 's tőlünk általköltözött Tisza-Földvárra, a' hol a' Fő Pásztori buzgósághoz újra hozzá fogott; mert minden helyen a' hol csak tetté egyházi látogatását, a' bemenetelkor be-

szédet tartván a' néphez, eljövotelének céljáról, mindenütt különböző módon szóllott; más nap pedig, avagy mingyárt következő innep vagy vasárnapon, pásztori buzgósággal 's apostoli kenettel teljes predikáziókat tartott; nevezetesen T. Földváron Aug. 24d.; Sz. Tamáson 26d.; Petroszellán 29d.; Adán 31d.; Moholyon Sept. 3d. a' hol egyszersmind a' Visitation és Bérnaláson kívül a' Fő Mélt. kir. Kamara által építendő nagy 's költséges templomnak az egyházi szertartások szerint letette talpkövét; Szentán Sept. 7d. (hol azon ütközet' helyét is meglátogatta, melly Hazánk' történetei között nem utolsó helyet foglal.) Ó-Kanisán 10d.; Martenyosan 14d.; Horgason (Csongrád Vármegyében,) a' hol a' Földes Uraság, Nemzetes Kárasz Familia, minden kitelhető tisztelettel a' maga kastélyában fogadta-el. A' hova azután T. Ns. Csongrád Vármegyének Követsége, és Szeged sz. kir. Város Deputatiója hozzá elérkezett. Sept. 16d. ugyan anyai nyelven magyarúl predikált. Ezzel fejezte-bé a' Fő Pásztor egyházi látogatását Megyéjének legnépesebb részében; mellyben 11395 hívekre adta-fel a' Bérnalásnak Szentségét. Innen ugyan még Szabadka sz. kir. Városba ment, de ott egyedül csak a' Bérnalásnak Szentségét szolgáltatta-ki száma szerint 4795-nek. Ezeknek végbe mentével a' Híveknek sok áldás-óhajtásai között, viszszatért Érseki lakbelyére Kálocsára Sept. 22d. maga után hagyván nagy nevének elfelejthetetlen emlékezetét, mert alázatossága, ajtatossága, alámisnalkodása, felebaráti szeretete, szent élete és más erkölcsökkel való díszkedése, annyira meghatotta híveinek szívét, hogy még a' késő maradványnál is felejthetetlen léskén emlékeztet.